

**Δρ Παναγιώτης
Ανδρέου**

Αναπληρωτής Καθηγητής
Χρηματοοικονομικών
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Πρόεδρος
Financial Wellbeing Institute

panayiotis.andreou@cut.ac.cy
+357 25002286

@pandreou77
/Panayiotis-andreou
www.pandreou.com

#FinancialLiteracyCY
#FinancialWellbeingCY

Χρηματοοικονομικός Αναλφαβητισμός και το Χάσμα Ανάμεσα σε Άντρες και Γυναίκες

Είναι γεγονός ότι η επαρκής γνώση οικονομικών εννοιών και η δεξιότητα αξιοποίησής τους, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο στη λήψη ορθών χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Πλειάδα διεθνών επιστημονικών μελετών επισημαίνουν ότι η λανθασμένη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων έχει καταστροφικές συνέπειες στη χρηματοοικονομική ευημερία των ατόμων, ειδικότερα των νέων. Συνολικά, ο χρηματοοικονομικός αλφαβητισμός, που είναι ο συνδυασμός της οικονομικής γνώσης και της ικανότητας των ατόμων να εφαρμόσουν τη γνώση αυτή με δεξιότητα, συμβάλλει σημαντικά ώστε οι ενεργοί πολίτες να: (i) διαχειρίζονται αυτόνομα και σωστά τα οικονομικά τους θέματα, (ii) αντιδρούν κατάλληλα στις οικονομικές εξελίξεις και προκλήσεις που καλούνται να διαχειριστούν καθημερινά, και (iii) προστατεύονται από διάφορες καταστάσεις που ενέχουν μορφές οικονομικής εκμετάλλευσης ή εξαπάτησης.

Σε πρόσφατη έρευνα που διεξήγαγα σε συνεργασία με τον Dr Dennis Philip, ανάμεσα σε 881 Κύπριους φοιτητές και η οποία δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό «Cyprus Economic Policy Review», διαφάνηκε ότι το 63% των ερωτηθέντων είναι χρηματοοικονομικά αναλφάβητα άτομα. Εκτενέστερη ανάλυση των στοιχείων ανέδειξε ότι το φαινόμενο αυτό παρουσιάζεται εντονότερα στις γυναίκες. Συγκεκριμένα, τα ευρήματα καταδεικνύουν ότι το 71% των νεαρών γυναικών αντιμετωπίζει το πρόβλημα του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό ανάμεσα στους νεαρούς άνδρες δεν ξεπερνά το 55%. Το συγκεκριμένο αποτέλεσμα, όσον αφορά στο χάσμα του χρηματοοικονομικού αλφαβητισμού ανάμεσα στα δύο φύλα, είναι πολύ ανησυχητικό για την κοινωνία μας. Ακόμη πιο ανησυχητικό, είναι το γεγονός ότι η εγκυρότητα των πιο πάνω αποτελεσμάτων επιβεβαιώνεται και από την έρευνα την οποία διεξήγαγε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Durham University Business School (Centre for Banking, Institutions & Development) η οποία διερεύνησε τον χρηματοοικονομικό αναλφαβητισμό ανάμεσα σε όλο τον πληθυσμό της Κύπρου (τα αναλυτικά αποτελέσματα αυτής της έρευνας θα ανακοινωθούν σύντομα).

Άλλες επιστημονικές μελέτες υποστηρίζουν ότι άτομα με επαρκείς χρηματοοικονομικές γνώσεις και δεξιότητες έχουν πολύ καλύτερες ευκαιρίες να φτάσουν το πλήρες δυναμικό τους. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα αυτών

των μελετών δείχνουν ότι τα χρηματοοικονομικά εγγράμματα άτομα, έχουν διπλάσιες πιθανότητες να απασχολούνται και σχεδόν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να κερδίσουν υψηλότερους μισθούς από τον διάμεσο μισθό που λαμβάνουν άτομα με χαμηλές χρηματοοικονομικές γνώσεις και δεξιότητες.

Συνοψίζοντας, πρώτο, στην Κύπρο παρατηρούμε το σοβαρό χάσμα του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού μεταξύ των δύο φύλων, με το πρόβλημα να είναι σοβαρότερο ανάμεσα στις γυναίκες. Δεύτερο, διάφορες επιστημονικές μελέτες καταδεικνύουν ότι ο χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός περιορίζει τις επαγγελματικές ευκαιρίες και προοπτικές των ατόμων. Συνδυάζοντας τα πιο πάνω, ο σοβαρός χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός των γυναικών που καταγράφεται στην Κύπρο, θα μπορούσε να είναι ένας σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει στο μισθολογικό χάσμα για εργασία ίσης αξίας ανάμεσα στα δύο φύλα. Δυστυχώς, μέχρι στιγμής, οι συζητήσεις γύρω από τα αίτια πρόκλησης του μισθολογικού χάσματος

στον τόπο μας, έχουν αγνοήσει το ενδεχόμενο ο χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός να είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες.

Τα προαναφερθέντα αποτελέσματα, υπογράμμισαν το υπαρκτό πρόβλημα του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού που εμφανίζεται στην κυπριακή κοινωνία, ειδικότερα ανάμεσα στις γυναίκες. Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξει συντεταγμένος προγραμματισμός και κατάλληλος σχεδιασμός από τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση του προβλήματος στο σύνολό του, ειδικότερα όμως προς όφελος των επαγγελματικών προοπτικών του γυναικείου πληθυσμού του τόπου μας. Οι λύσεις στο πρόβλημα θα προκύψουν μέσα από πολιτικές και μέτρα που μπορούν να χαραχθούν από θεσμούς όπως είναι η Επίτροπος για την Ισότητα των Φύλων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και άλλοι θεσμοί.